

En polsk Familie.

af J. G. Hauch.

Anden Del. (Fortset.)

Da jeg var bleven enig med mig selv, opgav jeg mine Forretninger som Sagsfører og begyndte til den nylyg oprettede Frislad Kratau, hvor jeg efter en kort Prøvetid indtraadte i den hellige Dominici Kloster, og jeg kan ikke sige, hvor beovaget jeg var, da jeg første Gang betraadte den geistlige Talestol. Jeg erfarede da med Glæde, at jeg ikke havde taget fejl af mit Kald, thi hver Gang jeg med sand Andagt i Hjertet traadte frem for Menigheden, nægtede Herren mig aldrig den Bistand, uden hvilken al Tale kun er død og magtesløs.

Under Orgelets Toner og ved det magtige Lys, der udgik fra hvert Blad i den hellige Skrift, vaagnede ogsaa igen i mit Indre den poetiske Kraft, som i den senere Tid næsten bestandig havde slumret. Mange Taster opstod desuden hos mig, ved at vandre gennem Stovene og over de ensomme Heber, ved at se Menneskene i deres sidste og vigtigste Øjeblikke, og ved at lytte til de gamle Sagn paa Folkets Læber. Alt dette har ligesom tvunget mig til at nedskrive flere saavel geistlige, som verdslige Digte. De sidste er næsten alle blandede Modtagne med Biffald og tone endnu ofte paa Folkets Læber; de geistlige Sange er mindre betændte, og kun enkelte af dem, som er nedskrevne paa Latin, synnes af og til efter mine Forfætters Næste i Krakaus Kirker.

Da jeg i nogle Aar havde levet mellem den hellige Dominici Disciple, blev haade jeg selv og flere af Brødrene opmærksomme paa en dejlig Stemme, der sang i Chor med Nonnerne i Sta Annaklosteret, og der i Kraft og Veltalende overgik alt, hvad vi i lang Tid havde hørt. Enten paastod at denne Stemme aldrig havde sig mere fuldbændende, end naar mine egne Sange blev sunge, og det syntes mig ogsaa selv, som om det, jeg i mine bedste Øjeblikke havde følt, her genlød med forklaret Røst; ja undertiden forekom det mig endog, som om denne sjældne Sangerinde fælte mine egne Ord dybere, end jeg selv havde følt dem.

Efter haad jeg siden erfarede, havde Sangerinden vel fundet et Tilflugt i dette Kloster, men hun var endnu ikke indtraadt i de hellige Komplexers Tal; dog fik hun for sin bedste Stemmes Skyld Tilladelse til at synge med iblandt Nonnerne.

Denne dejlige Røst hørte vi kun en eneste Sommer, men da Efteraaret kom, blev den svagere, og til sidst forstummede den ganske.

Nogen Tid efter blev jeg hentet til Sta Annaklosteret, hvor en yng Dame ønskede at straffe for mig. Det var Antonia selv, som jeg her genfandt paa Dødsengen; hun led af en Forstyrrelse i Blodsystemet, som Lægerne erklærede for dødelig, ogsaa hendes Bryst var angrebet.

„Jeg er ingen Nonne,“ sagde hun, da jeg var alene med hende, „de have kun tilladt mig at synge med i deres Chor og at bo iblandt dem. Men jeg er din Brud og ikke Christi, jeg gaar hen og venter dig hist, hvor ingen Misforhaalelse og intet Bedrageri adskiller os, tom snart efter, min Ven, bliu ikke for længe her paa Jorden!“

„Jeg maa blive til mit Dagværk er endt, og til min Herre falder mig,“ svarede jeg.

Antonia fortalte mig nu sit senere Levnetsløb. „Da jeg erfor Zeltners Bedrag,“ sagde hun, „ansaa jeg et høit Vaand imellem ham og mig for brudt og erklærede det ligefrem. Dette gav ham Anledning til at behandle mig som en Fange, og kun tvungen fulgte jeg ham til Warschau. Først efter flere Aar lykkedes det mig uden hans Vidende at se Greviden af G., som nylig var bleven forættlet med Storskytten, og at vinde hendes Velvilje. Da hun havde hørt Fortællingen om min Ulykke, skaffede hun mig Tilladelse til med den lille Formue, min Tante havde efterladt mig, at søge Tilflugt i et Kloster, som jeg kunde vælge, hvor jeg vilde.“

Hvorfor jeg valgte det i denne Stad, behøver jeg ikke at sige dig. Her har jeg nu levet et Aar blandt Nonnerne, der i Haad om, at jeg til sidst vilde tage Skæret, og at de skulde arve min Formue, gerne gave mig en Bølg imellem sig. I dette Aar saa jeg dig tit og hørte dine Taler, ja jeg lagde mig endog lidt efter det latinske Sprog, saa jeg kunde forstaa dine geistlige Sange, men den meste Tid ofrede jeg til Musikken og til at udbille min Stemme, som dog, nu igen er forsvunden.“

Efter Antonias Næste vendte jeg siden hver Dag tilbage til hendes Engleje og mærkede da vel, hvorledes Døden bestandig kom nærmere til hendes Hjerte. Hun forlangte hver Gang, jeg kom, at være alene med mig, og jeg søgte, saa godt jeg var i Stand dertil, at forberede hende til det vigtige Øjeblik, hun snart skulde gøre. I den sidste Tid syntes hendes Forskand ofte at lide, og hun blandede ofte sine Indbildninger med Virkeligheden. „Lygt med mig til en affides Ø i Skyhalet!“ sagde hun saaledes i sin sidste Time, „der, hvor den Vilde vandrer med et Øje sig Stovdens, og med et Begeme lig den springende Pantfers, der, hvor de røde Purpurfugle drage hen gennem Luften, hvor Palmerne vokse, og hvor Paradisfuglen breder sin Vifte og driver som en himmelsk Sejler for Vinden, men hvorhen kun sjalden et jordtildt Stib forvilder sig! O jeg har læst meget om hine Lande i det stille uhyre Hav, hvor Perlemuslingen spinder sin Traad mellem Korallerens Grene; er det ikke derhen, Træfuglen flyver i det sidste Efteraar, er det ikke der, hvor de Saliges Der ligger?“

„Nej, det er ikke der,“ svarede jeg, „der er vel en Drift, som drager os alle ud i Verden, men dog vilde Træfuglen i vort Bryst bebrage sig, hvis den troede, at hin Drift kunde tilfredsstilles her paa Jorden. Her er det ene Land dog ikke stort bedre end det andet, thi der er Synd og Sorg overalt; de rette Saliges Der berimod finder du kun paa den anden Side af Graven, der, hvor du nu snart skal fejle hen, Antonia.“

„Ja du har Ret,“ sagde hun, „jeg mærker det vel, jeg føler alt det kolde Aandepust fra Havet, og langt

borte viste jo Palmerne, og jeg ser de glinsende Blomster og de store Purpurfugle, der slagte mellem Grenene, kan ikke ogsaa du se dem?“

„Jeg kan intet se,“ svarede jeg, og da jeg mærkede, det var paa Tiden, faldede jeg hende med den sidste Olie og styrkede hende med den geistlige Bistand, som den Døende har Ret til at fordræ.“

„Nu er min Sygdom, borte,“ sagde hun kort efter og rejste sig halvt overende, „nu vil jeg synge dig en af dine Sange til Afsted, lad Nonnerne komme!“ — Paa mit Vink traadte da flere af Søstrene ind, til hvem hun angav den Sang, der skulde synges. De begyndte den, Antonia stemmede i med, og hendes Stemme, som nylig var soag, havde igen faaet Kraft og Klang ligesom i forrige Tider; men det varede ikke længe, midt i Sangen blev hendes Stemme svagere, kort efter hørtes den ikke mere, og da det sidste Vers var til Ende, saa vi, at hun var død.

Siden erfarede jeg, at Zeltner lidt efter lidt havde erhvervet sig en temmelig Indflydelse i Warschau, men hans Vildded og Raahed synes ogsaa bestandig paa den ny Bane at være tiltaget. Vi have for Resten alle lidt nok set ham hos Starosten, og I vilde begribe, at jeg, der kendte en Del af hans hemmelige Liv, uagtet han haader mig, dog ubertidende kunde haave nogen Indflydelse paa ham.

Dette blev mig saa meget deslettere, da Starostens Gemalinde, efter at have hørt Antonias Fortælling, havde fattet Godhed for mig, hvorfor jeg engang, da hun paa kort Tid opholdt sig i Krakau, efter hendes Forlangende blev hende forefillest. Siden har hun bejnt sig af mig som et Redskab til at udbrede sine Velgerninger i disse Egne, saaledes som jeg i nærmere Forbindelse med hende og maa ofte strive hende til; dette ved Major Zeltner, og det er vel især derfor, at han frygter mig.

Hermed ender den Del af mit Levnetsløb, der giver Stof til en Fortælling; thi det er jo, som bekendt, især Morgens- og Aftenretter, Malerne elske at fremstille, om Middagen fortrænger det stærkere Lys saavel de melantolke Skizzer, som den himmelske Farveglans. Med Hensyn til mit senere Liv vil jeg kun bemærke, at jeg rigtignot bestandig, faavidt mine Gæster tillode, næst Kristi Lære, har søgt imellem Folket at udbrede Kærlighed til vort gamle Fædreland, saaledes som det i sin bedste Tid var; dog vilde naturligvis min Stemme være hændt ligesom en soag Røst i Ørnen, hvis ikke andre, i hvis Barm Herren nedlagde et større Vund end i min, havde virket rundt i Landet til det samme Maal.

Til sidst vil jeg, for at I, mine Venner, ganske skulle kende mig, berøve eder noget, som I kan anse for Sværmeri eller for Sandhed efter Godebifindende: Jeg har den Overbevisning, at min Ungdoms Glesede, Randt jeg selv saa hendes Dødstamp, endnu ikke aldeles har løstrevet sig fra Jorden, men at hendes Vaand dæcker i Nærheden af os og venter paa min, for at vi samlede kunne indgaa i den evige Salighed. Saameget er vist, at jeg ofte, og det især naar den store Rettevanderstær paa Himlen staar i sit fuldeste Lys, ved mit Leje, ser en hvid Stikelse, hvis Træl jeg tror at genkende, skøndt de rigtignot ikke ere ganske ihjelde, denne Stikelse staar høit over mig, naar jeg vaagner, og viger først tilbage og forsvinder, naar jeg rejser mig op eller tiltaler den.

Forresten vækter hun aldrig den Rædsel hos mig, som ellers plejer at følge med lige Syn, jeg er snarere vel tilmode, naar jeg ser hende, og det bedrøver mig, naar hun længe har været borte; dog anser jeg det for min Pligt hver Dag at læse Sjælensesser over hende, men det har hidtil kun lidt frugtet.“

„Ja, ja, den, der ikke fange de Ulykken i Livet, maa naturligvis søge den i Drømmenes Land,“ sagde Czernim, „det er i sin Orden.“

Semtende Kapitel. Julirevolutionen.

Kort efter Alexandras Død udbryd Julirevolutionen i Paris og mærkedes sig et stærkt Jordbælv over hele Europa. Ej i noget Land sporedes imidlertid den indre Bevægelse stærkere end i Polen, hvor Jorden alt længe havde været udsultet, og hvor den nu rystede saa stærkt, at den frembragte Svimmelhed i Manges Hoveder. De Misforstøje betragede kun, at de havde ventet saalænge med Udsættelsen af deres store Plan, de besluttede da saa snart som muligt at indhente det Forskud, og de dristigste blandt dem traadte allerede nu frem med oplyst Hoved, ja ubertidende endog med opflaet Hjemgitter.

Den, der mindst tabte sin Fatning ved hin Lejlighed, var den gamle Litovsk. „Det er med Ord at man regerer Verden,“ sagde han, „for tohundrede Aar siden var Troen og Bibelen de Misforstøjes Lys, nu er det Frihed og Lighed, og om tohundrede Aar igen vil man give Afguden et andet Navn, de Ensolbige vilde knæle i Støvet og udgyde deres Blod for den, de Kloge vilde være dens Præster og erherve Magt under dens Indflydelse, men Verden vil ingen Nytte have deraf; thi saalænge de menneskelige Lidenskaber vedblive, kan den vel blive anderledes, men sikkert ikke bedre.“

Paa Oberst Czernim virkede Rhytten om Opstanden overordentlig stærkt. Neppe hørte han det, før han faldede sig paa sin Hest og besøgte Albalbert. „Stal det nu bryde løs, min Dreng!“ sagde han, „det er godt, jeg er tilmode ligesom en gammel Stridskings, der længe har staaet bunden i Stalden, men der nu igen ser Solen og Guds fri Luft og stærker Dreng mod den svingende Krigstrompet. Hurra min Dreng! nu gælder det, om vi huffe alle de gamle Manoevrer og Kunstler, nu skal vi træde Nat og Dag over Sletterne og lytte til Kanonerne Røst og se Hjenden stædt ind i det Hvide af Vinene; ja Gud være lovet, snart kan vi knække Halsen paa saa mange Rusere, som vi har Ønske til.“

„Nu er det ogsaa Tid, at du daagner,“ sagde han kort efter til Casimir, „har du ikke hørt Genlyden af den rullende Torden, for hvilken Tyrannerne blegende?“ — „Hvad Djævelen kommer det mig ved?“ svarede Casimir. — „Nej, der er dog ingen ret Lighed imellem os,“

sagde Czernim, „thi du er en langt bedre Kristen end jeg.“ — „Hvorledes det?“ — „Det er jo en Kristens Pligt at elske sin Fjende, og denne Pligt opfylder du saa samvittighedsfuldt mod den russiske Kvinde, at du glemmer haade dine Venner og dit Land derover.“

„Hvad,“ raabte Casimir med Hestighed, „vil I forsøge hver Fugl i Stoven, der ikke synger efter eders Nøder? Vilde I Jer ind, at Eders umodne Frugter, der endnu hørken har løstet eller mættet nogen, er stønners, end Kærlighedens gennem alle Aarhundreder duftende Rose? Og selv om min Kærlighed var en Drøm, tro I da, at de Drømme, hvorpaa I spille Eders Liv, er bedre end mine? Ja,“ blev han ved, „jeg stræber ikke saa højt som I, jeg søger ikke efter Eders Kvinde, ikke efter Ulyttens brisfende Sæbedoble, jeg begærer ingen Glands uden den, hendes dejlige Øjne taft paa min Vej, og intet andet Ridderbaand end det, hendes sammenhængende Arme slette rundt om mit Bryst og min Nakke.“ Efter disse Ord ilede han bort uden at vente Czernims Svar.

Rhytterne om den franske og belgiske Opstand, der Slag i Slag fulgte hinanden, virkede ikke blot paa de Fornemmere, men ogsaa paa Almuen, for hvilken de, da et stort Parti stræbte at udbrede dem, aldeles ikke kunde skjules. Uagtet alle Trudsel samlede derfor de lavere Folketklasser i store Hobe; Talere traadte frem imellem dem, og Politiet, der her ikke var saa talrigt som i Warschau, søgte forgæves at hindre det. Ja til sidst maatte selv Czernim, Pater Vincent og flere af de Sammenboerne tale Folket til Rette, paa det Opstanden ikke skulde udbryde for tidlig og Kræfterne spildes til ingen Nytte for det Hele. Dog kunde de ikke forhindre, at adskillige Spejdere, hvoriblandt ogsaa Jwan, som alfor bristig vove sig ind i Almuens Forsamlinger, blev saaledes misshandlede, at de i nogen Tid maatte ligge til Sengs derfor.

Herover blev Starosten og Major Zeltner meget opbragte og anstillede strenge Undersøgelser over Czernimmandene, der efter Zeltners Raad blev straffede paa godt Rusfist, det vil sige med Pisten. Denne Fremgangsmaade dakte en saa stor Bevægelse blandt Almuen, at Starosten og Zeltner nu neppe vovede at vise sig offentlig uden at ledsages af en Mængde Tjenere.

Haad der end mere forbittede Starosten, var, at Michael efter Sigende havde været med i hine Fokloepløb; ja en af Tjenerne paastod endog, at han havde set ham i Maanestien staa paa en Høj og trøe med Haanden henad Starostens Slot. Ogsaa Albalbert maatte ham engang i Stoven, i hvilken han stod med en Væ i Haanden, han nærmede sig da pludselig og trykkede et Kys paa Albalberts Haand, hvorpaa han igen forsvandt mellem Træerne.

Et von Zeltner paastod, at det var Gejstligheden, der især opvildede Folket. — „Jeg smiter Fred med de Gejstlige,“ svarede Starosten, „thi de elske dog Tugt og Orden.“ — „I Polen elske de den gamle Forfatning og ere derfor vore Fjender,“ sagde Zeltner, „især gælder det om den fordomte Munk, der talder sig Pater Vincent, og der har listet mere Ulykke her i Egnen end hundrede af dem, vi haave sendt til Sibirien.“

„Pater Vincent er en Mand, som det vilde være rigtigt at vinde,“ sagde Litovsk.

„Han er en Forræder og en Sturt,“ svarede Zeltner, „der ikke engang betænker sig paa at bebrage en høj Væsthyttende, som i mange Aar har overværet ham med Velgerninger; paa derfor vel paa ham, thi naar vi begge er ham imod, da vil neppe engang hun længere kunne frelse ham.“

„Jeg vil dog først forsøge en mildere Vej,“ sagde Starosten.

Virtelig blev ogsaa Pater Vincent, saafnart han igen besøgte Slottet, talset op paa Starostens Værelse.

„Man har sagt dem,“ talte meget endt om Dem, arbejdige Fader! jeg haaber imidlertid, at De vil bestemme Deres Fjender.“ — „Hvad har man da sagt?“ — „At De opmuntrer Folket til Oprør, har man sagt.“ — „Jeg har kun opmuntrat det til at udbrede de fremmede Vædsmand,“ svarede Munten.

„Munk!“ sagde Starosten, „denne Tilstaaelse vilde være tilstrækkelig til at fensse enhver anden derhen, hvor ingen gerne vil være.“

„Sende I mig til de kolde Lande, hvor Jfen aldrig optræder, da skal jeg ogsaa der forhindre Eders Tyranni, og min Tunge skal ikke være bunden, fordi Jorden er det.“

„Hvis du vil bruge din Veltalende for os, Munk, og ikke imod os — thi jeg ved, at Tusinde lytte til din Røst, og at du kan vinde deres Villie med din Mundts Vaande, — hvis du vil bruge din Veltalende for os, siger jeg, da skulle vi stænde dig langt større Statte end dem, du kunde vinde, selv om din Planer lykkedes.“

„En større Stal end den, jeg vinder ved at fuldbyrde mit Raad paa Jorden, kan Jngen stænde mig.“

„Vi vilde berige dit Kloster, Munk, du skal vinde dine Brødes Velgæter, og de skulle velvigne dit Vinde, hvis du blot vil bruge din Tunge til vor Fordel ligesaa godt, som du hidtil brugte den til vor Skade.“

„Der gives ingen af mine Brødre,“ svarede Munten, „der ikke hellere vil leve i Fattigdom end følge til Land.“

„Skalden saa jeg en Gejstlig, som ikke elskede timestligt Guds,“ sagde Starosten, „men jeg ved det vel, der gives stoltere Sjæle, der ikke fristes af den kloste Vind, der for disse ere Magt og Væ den højeste Belønning. Vel, Munk, ogsaa dem skal du saa, vi love dig Herredømmet i dit Kloster, ja vi love dig en endnu højere Værdighed, naar Tiden kommer, thi selv den romerske Purpurtaabe er tilfals, naar man betaler den; alt dette vil vi stænde dig, hvis du opgiver dine forvorne Planer og igen højer din Nakke for din rette Herter.“

„Om I førte mig op paa det højeste Bjerg,“ svarede Munten, „og vilde mig de rige Marter ved Karpathernes Fod, hvor Frugttræerne bugne under deres Vægt, og de store Græsange, de vidtstrakte Stove med deres Vildt, de rindende Vaande med deres Fiste; ja hvis I end lod mig stue videre ud over Landene lige til de Steder, hvor Vinbjærgene begynde, og hvor de store Fjelder løbe mod Syden, og om I sagde: „Dette skal være din Ejenom, og du skal herfra derover som en Konge,

hvis du blot vil falde ned og tilbede os,“ da vilde jeg svare, som min høje Messer: „Viger bort fra mig! thi jeg følger ikke min Sjæl for nogen Stal paa Jorden.“

„Nu saa tag din Straf, du haardnallede Forræder!“ sagde Starosten og rejste sig op. — „Det er ikke mig, som har forraadt mit Land,“ svarede Munten, men Starosten ringede med en Klofte, hvorpaa fire Mand traadte ind i Værelset.

„Stal jeg lide, fordi mit undertrykte Fokl fandt en Talsmand i mig,“ sagde Munten, „da liden jeg som en Martyr for det Hellige, og gaar da med i Rakken af hine Sandhedens pinke Vidner, der under deres Pinsler fandt Vej til Evigheden.“

„Griber ham og fører ham bort!“ befalede Starosten, men Munten betragtede de fire Mand, og de bege tilbage, han gik da rolig hen til dem, og de gjorde Vej for ham, og han gik ud af Værelset.

„Bedragne Daarer!“ raabte Starosten, „hvi staa I, som I vare lænkebundene? Efter ham, siger jeg! Nu er han alt i Gaarden, iler ned og griber ham! thi han er jo dog ingen Al, der kan glide Jer ud af Hænderne.“

„Alle de Andre kan vi grebe og binde,“ svarede en af Mandene, „men denne kan det ikke nytte at gribe, thi Lænterne vilde ikke holde ham, og de himmelske Hærskarer vilde befri ham inden første Hanegal.“

„Dum Overtro!“ sagde Starosten, men Munten skred rolig over Gaarden og gik alene hjem, og der var Jngen, som standsede ham.

Imidlertid fælte ogsaa Patrioterne i det sydlige Polen Nødvendigheden af at træffe nærmere Aftale med Hensyn til Fremtiden, derfor samlede de sig i Stovene og paa andre ensomme Steder, hvor de ved udstillede Vaager sørgede for deres Sikkerhed. Det meste, hvad her blev sagt, kunne vi vel ubelæde i en Fortælling, høit de almindelige Forhold ere uberordnede, og de enkelte Personers Liv og Skæbne Hovedsagen, dog maa vi bemærke, at det var Bonaventura, der i disse Forsamlinger iverigt fremstødte Opstanden. — „Har der ikke saamange kløgtige Hoveder imellem os,“ raabte han engang, „der tror, at Landene bedst kunne styres med en Rævedale og en Gaasfjæder, da havde Storskytten alt længst faaet Ven for sin Gerninger, og da stændes der vel ingen levende Russer mer paa denne Side Bugfoden.“ — „Det gaar ikke saa let,“ svarede en af de Sammenboerne, „Storskytten er forsigtig, det vilde de spanske Ryttere og de ledede Rationer om det sachske Pallads.“ — „Ja sejt er han,“ sagde Bonaventura, „den blege Tyrann skulder jo hver Gang to Mennesker tale sammen nærved hans Vinbuer, og udenfor hans Bølg er stille som i Graven.“

„Sant ham selv i Graven jo ser jo heller!“ raabte en anden Yngling. „Ja,“ sagde en Tredie, „er det ikke en Stændel, at en sejt Tyrann skal fætte sin Fod paa Nakken af det tapreste Fokl i Europa?“ — „Hvis I ansle det, da rejser jeg selv til Warschau og aphafter vor Stændel i hans Blod,“ sagde Bonaventura. — „Intet Snigmord!“ udbryd Albalbert og Pater Vincent næsten i samme Øjeblik.

„Nu godt, saa begynd blot paa noget,“ sagde Bonaventura, „og huff, at I staa paa en hellig Jordbund, at det var her, hvor Mosciuszo først havde sit Banner!“ — „Vogter eder,“ sagde Munten, „at eders Planer ikke skulle vore som en Kvinde udtidige Fostler, der, naar det ser Dagens Lys!“ — „De tan ogsaa da i Klosterets Høvelvinger, hvorhen Dagens Lys aldrig trænger,“ svarede Bonaventura. — „Der er ingen, som længes mere efter Kamp end jeg,“ sagde Czernim, „dog ikke blot enkelte Ufbedlinger, men den hele Hær maa samles, naar Slaget skal holdes; derfor maa vi først vide, hvordan det staa til i Warschau.“ — „Stal vi da vente, til den høitlydende Døspot talder os til Vaaben imod de tapre Frankmand, som kæmpe forrest i den store Frihedskamp?“ spurgte Bonaventura. — „Jis font les enfants perdue de la liberte,“ svarede Czernim, „deres Frihed er ikke den, vi søge.“ — „Lad os efterligne det gode deri,“ raabte Bonaventura; „Lad alle Landets Børn vore Uigemand, lad Udelen opgive sine grusomme Rettigheder, lad vore Vænder drage til Kampen som frie Mand, og I skal se, hvor hurtig Despoternes Tjenere ville flygte for dem!“

Flede af de yngre gave ham Biffald, blandt de ældre opstod derimod en fenskelig Misforstøje, og selv Czernim satte sig imod Bonaventuras Forslag. Til sidst rejste Czernim sig og erklærede, at han sjældentlig udtraadte af Samfundet, hvis dets Maal skulde vore at berøve Udelen dens velerhvervede Rettigheder. — „Det er ogsaa vor Mening,“ raabte flere. — „Føje, egenlystige Slaver! I forjæne ikke at deltage i Fædrelandets Sejer,“ udbryd Bonaventura med sunken Øjne. — „Føje!“ sagde Czernim og lagde Haanden paa sit Sværd, „ingen har endnu ustraffet bestyrt Czernim for Føje.“ — I samme Øjeblik blinkede ogsaa Sværdet i Bonaventuras Haand. — „Hødt!“ raabte Munten, idet han taftede sig imellem dem, „i Fædrelandets og Religionens Navn befaler jeg dem; haave nu de vilde Demoner, der fra Kristi Tid sanderrede dette Land, ogsaa fundet Vej til vor Kreds? Det er denne Splidagtighed, hvorved vore Forsamlinger ere bleve til Spot for Europas Fokleslag, det er den alene, som vore Fjender takke for Sejren; thi kunde vi blot vinge denne fensleste Land, denne Djævel i vort eget Bryst, da vilde ingen Magt paa Jorden være stærk nok for at overvinde os.“

Alle fælte Sandheden i disse Ord, og med de sinbigeres Hjælp lykkedes det Pater Vincent at berolige Hjerterne og at tilbedebringte et Fortlig, ifølge hvilket man ikke egenmægtig skulde begynde Kampen, men vente, til den først var udbrydt i Warschau.

„Jeg vil selv rejse til Warschau og se, hvorledes det staa til der,“ sagde Bonaventura, „mit Ophold her i Egneren er jo desuden ikke mere sikkert.“ Dette Forslag blev enstemmig antaget, en formaende Mand i Forsamlingen paatog sig at kaste ham Pas. Dette var imidlertid ikke saa let at faa, og efter nogen Tids Forsøg maatte Bonaventura endelig for sin Sikkerheds Skyld rejse under et fremmed Navn.

(Fortsettes.)